

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	ȘCOALA NAȚIONALĂ DE STUDII POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE
1.2 Facultatea / Departamentul	DRIIE
1.3 Departamentul	
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	II
1.6 Programul de studii/Calificarea	Analiza și Soluționarea Conflictelor

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teoria relațiilor internaționale						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Vasile Secares						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Univ. dr. Radu Cucuta						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Eseu	2.7 Regimul disciplinei	Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care 3.2. curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					60
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					2
Pregătire examinări					27
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	1. Cunoaștere și înțelegere: • Cunoștințe despre actorii și structura relațiilor internaționale • Cunoștințe despre mediul internațional • Cunoștințe despre principalele concepte referitoare la relațiile internaționale 2. Explicare și interpretare: • Relațiile internaționale în perspectiva principalelor teorii în domeniu • Determinările comportamentului statului în relațiile internaționale • Decizia de politică externă 3. Instrumental – aplicative: • Analiza practică a manifestării statului în relațiile internaționale • Acțiunea considerentelor de interes național și securitate națională • Rolul puterii în politica externă a statului 4. Atitudinale: • Dezvoltarea capacității de a înțelege acțiunea statului în relațiile internaționale • Relațiile actuale între mediul internațional și politica internă • Deschiderea către alte națiuni și culturi • Analiza modelelor de decizie în politica externă
Competențe transversale	• abilități de lucru în echipă, • abilități de comunicare orală și scrisă, • respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale, • utilizare IT, • rezolvarea de probleme și luarea deciziilor, • recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității, • autonomia învățării, • inițiativă și spirit antreprenorial, • deschidere către învățarea pe tot parcursul vieții

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește să ajute studenții să dobândească (și să poată utiliza efectiv) cunoștințele, instrumentele teoretice și conceptele fundamentale necesare pentru înțelegerea vieții internaționale, a comportamentului statului în exterior și a procesului de formare a politicii externe în condițiile unei lumi în schimbare, precum și a caracteristicilor structurale și funcționale ale sistemului internațional; a schimbărilor care au loc în privința participanților la viața internațională și a trăsăturilor acestora (noi actori alterarea coordonatelor westphaliene ale statului etc.), a distribuției puterii și a hărții geopolitice a lumii, a agendei de securitate.
7.2 Obiectivele specifice	• Cursul prezintă principalele perspective teoretice asupra naturii și funcționării relațiilor internaționale, precum și conceptele fundamentale utilizate în analiza spațiului internațional. • Un accent deosebit va fi pus pe înțelegerea schimbărilor care au loc în viața internațională, reclamând reconsiderarea

	multora dintre explicațiile anterioare cu privire la relația intern-extern și așezarea relațiilor dintre state. • Vor fi abordate structura și actorii vieții internaționale, mediul internațional, formarea comportamentului extern al statului în legătură cu interesele naționale și preocupările de securitate națională, rolul puterii în acest cadru, politica externă și decizia de politică externă, relația între etica și rațiunea de stat. • Cursul urmărește de asemenea să asigure cunoașterea și înțelegerea: ○ conceptelor referitoare la organizarea și funcționarea sistemului internațional, ○ a structurii de putere și ordinii internaționale, ○ originea sistemului internațional modern, ○ a ciclurilor politice, economice și militare în evoluția acestuia, ○ a determinărilor politicii mondiale și a perspectivei geopolitice asupra evoluțiilor mondiale, ○ a funcționării ordinii postbelice și a politicii sferelor de influență, ○ a problematicii utilizării forței armate în sistem (securitatea internațională și cuplul război – pace), ○ a tranziției actuale către un sistem internațional, o nouă structură globală de putere și o nouă ordine mondială.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Actorii și structura relațiilor internaționale.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
2. Mediul internațional: factori și condiții.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
3. Statul în relațiile internaționale: interes național și putere.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de	

	probleme pentru studenți)	
4. Politica externă.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
5. Sistemul internațional: geopolitica raporturilor de forțe.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
6. Cicluri politice, economice și militare în evoluția sistemului internațional.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
7. Sistemul internațional contemporan: ordinea internațională postbelică.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
8. Globalizarea relațiilor internaționale la sfârșitul secolului XX: schimbări în competitivitatea =națiunilor.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
9. Sistemul internațional la începutul secolului XXI: reșezarea structurilor de putere.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
10. Securitatea internațională la începutul secolului XXI: amenințări și răspunsuri.	Cursurile constau în prelegeri potrivit tematicii detaliate (cu accent pe imprimarea unui caracter interactiv și formularea de probleme pentru studenți)	
Bibliografie minimală indicată		

Nr. crt.	Lucrarea	Editura	Anul apariției	Paginația	Competențe specifice realizate
1.	Vasile Secares, <i>Teoria relațiilor internaționale – politica mondială (I)</i>	Format electronic, suport de curs SNSPA	2011		Pentru întreg cursul
2.	Immanuel Wallerstein, <i>Sistemul mondial modern</i>	Meridiane	1993	11-14	Statul național modern
3.	Bruce Russett & Harvey Starr, <i>World Politics. The Menu For Choice</i>	W Freeman & Co.	1989 (3rd edition)	21-25; 49-73; 74-77; 125-129; 185-193; 193-202; 208-215; 221-225; 240-243; 254-258; 269-287; 293-318; 516-530	-Actorii rel int -Mediul internațional -Putere -Decizia de politică externă -Relații între state -Interes național și securitate națională
4.	K.J. Holsti, <i>International Politics. A Framework For Analysis</i>	Prentice Hall International	1995 (7th edition)	42-50; 54-68; 83-116; 117-129; 256-258	-Națiune și stat, interes național și securitate națională -structura sistemului internațional -putere -politică externă
5	Hans J. Morgenthau - <i>Politica între națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace</i>	Polirom	2007		
6	Barry Buzan, Richard Little – <i>Sisteme internaționale în istoria lumii. Reconfigurarea studiului relațiilor internaționale</i>	Polirom	2009		
7	Robert O. Keohane, Joseph S. Nye – <i>Putere și independență</i>	Polirom	2009		
8	Radu-Sebastian Ungureanu – <i>Securitate, suveranitate și instituții internaționale. Crizele din Europa de Sud-Est în anii '90</i>	Polirom	2010		
9	Alexander Wendt – <i>Teoria socială a politicii internaționale.</i>	Polirom	2011		
10	Christopher Layne – <i>Pacea iluziilor. Marea strategie americană din 1940 până în prezent.</i>	Polirom	2011		
11	Joshua S. Goldstein, <i>International Relations</i>	Longman	2001 (4th edition)	163-195 202-231	-Politica externa -Relațiile între state

12	Susan Strange, <i>State si piete</i>	Institutul European	1997	59-175	Strucurile puterii
13	Martin Griffiths, <i>Relații internaționale. Școli, curente, gânditori</i>	Ziua, București	2003	25-46; 73-95; 97 si urm; 201-222; 240-245; 276-281; 285 si urm; 333 si urm; 349 si urm; 371 si urm; 409 si urm	Teorii în rel int.
14	Andrei Miroiu si Radu-Sebastian Ungureanu, <i>Manual de relatii internationale</i>	Polirom, Iași	2006	61 si urm; 71 si urm; 77 si urm; 95 si urm 105 si urm; 115 si urm; 127 si urm; 139 si urm; 155 si urm; 165 si urm; 179 si rum	-Teorii în rel int -Niveluri de analiză - Securitate
15	Mircea Malita, <i>Jocuri pe scara lumii. Conflicte, negocieri, diplomație</i>	CH Beck	2007		
16	Robert Cooper, <i>The Breaking of Nations: Order and Chaos in the Twenty-first Century</i>	Atlantic Monthly Press, New York	2003	16 – 42	
17	George Friedman, <i>The Russo-Georgian War and the Balance of Power</i>	Stratfor	Aug 12, 2008		
18	Joseph S. Nye, <i>Descifrarea conflictelor internaționale</i>	Antet, București	2005		
19	Șerban Filip Cioculescu, <i>România postcomunistă în ecuația strategică a vecinătăților: Balcanii, Marea Neagră și Orientul Mijlociu Extins</i>	Editura Universității din București	2009	69 – 260	
20	Mihai E. Ionescu (coord.), <i>Regiunea Extinsă a Mării Negre: Concept, Evoluție, Perspective (I)</i>	Occasional Papers No. 10 ISPAIM	2007		
21	Nilüfer Karacasulu, Elif Uzgören, <i>Explaining Social Constructivist Contributions to Security Studies</i>	„Perceptions”	Summer – Autumn, 2007	27 - 48	
22	Kenneth Waltz, <i>Teoria politicii internaționale</i>	Polirom, Iași	2006		
23	John Baylis, Steven Smith (eds.), <i>The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations, 3rd ed.</i>	Oxford University Press, Oxford	2005		
24	Paul R. Viotti, Mark V. Kauppi, <i>International Relations and World Politics: Security,</i>	Pearson Prentice Hall, New Jersey	2009		

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Anarhie, suveranitate, dilema securității, niveluri de analiză	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
2. Realismul și balanța de putere	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
3. Idealism, liberalism și securitate colectivă	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
4. Școala Engleză. Regimuri de securitate.	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
5. Puterea în relațiile internaționale. Soft și Smart Power	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
6. Neorealism și neoliberalism. Dezbateri Neo-Neo	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
7. Extinderea conceptului de securitate	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
8. Comunități de securitate. Studiu de caz: NATO	Prezentare, dialog tematic, dezbateri, studiu de caz	
9. Teoria tranziției de putere	Prezentare, dialog tematic, dezbateri, studiu de caz	
10. Cicluri de putere sistemică		
11. Constructivismul în relațiile internaționale	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
12. Provocările globalizării. Studiu de caz: Securitatea umană	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
13. Provocările globalizării. Studiu de caz: Mediul	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	
14. Provocările globalizării. Studiu de caz: Terorismul	Prezentare, dialog tematic, dezbateri	

Bibliografie generală

John A. Vasquez, Colin Elman, editori, (2012), *Realismul și balanța de putere*, Iași: Polirom
Barry Buzan, Richard Little (2009), *Sistemele internaționale în istoria lumii*, Iași: Polirom
Robert O. Keohane, Joseph S. Nye (2009), *Putere și interdependență*, Iași: Polirom
Paul D. Williams, editor (2009), *Security Studies. An Introduction*, Londra și New York: Routledge
Kenneth N. Waltz (2006), *Teoria politicii internaționale*, Iași: Polirom

Bibliografie seminar

1. Joseph S. Nye Jr. (2003), *Understanding International Conflicts. An Introduction to Theory and History*, New York: Longman, pp. 1-32

2. Hans Morgenthau (2007), *Politica între Națiuni. Lupta pentru putere și lupta pentru pace*, Iași: Polirom, pp. 43-55, 203-249
3. Robert McElroy (1992), *Moralitatea în politica externă americană. Rolul eticii în relațiile internaționale*, București: Paideia, pp. 42-72
4. Samuel P. Huntington (1994), *Viața politică americană*, București: Humanitas, pp. 26-49
Hedley Bull, (1998), *Societatea anarhică*, Chișinău: Știința, pp. 1-20
5. Joseph S. Nye Jr. (2012), *Viitorul puterii*, Iași: Polirom, pp. 19-42, 100-132
6. Daniel A. Baldwin (2010), „Neoliberalismul, Neorealismul și politica mondială” în Daniel A. Baldwin (editor), *Neorealism și Neoliberalism*, Iași: Institutul European, pp. 11-31
7. Barry Buzan (1983), *People, States, and Fear. The National Security Problem in International Relations*, Brighton: Wheatsheaf Books, pp. 73-92
8. Thomas Risse-Kappen, (1996), „Collective Identity in a Democratic Community: The Case of NATO” în Peter J. Katzenstein (editor), *The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics*, New York: Columbia University Press, pp. 357-99.
9. George Modelski. *Long Cycles in World Politics*. Seattle: University of Washington Press, 1987.
10. Vasile Secares”*Ultima etapă a tranziției: restructurarea politică și strategică în spațiul Euro-Atlantic și la nivel global.- „Intelligence”*, 2014
R Gilpin 1985, *War and Change in World Politics*, Cambridge University Press
11. Alexander Wendt (1992), „Anarchy is what States Make of it: The Social Construction of Power Politics” în *International Organization*, Vol. 46, Nr. 2, pp. 391-425
12. Mary Kaldor (2010), *Securitatea umană*, Cluj: CA Publishing, pp. 214-232
13. Thomas F. Homer-Dixon, (1994), „Environmental Scarcities and Violent Conflict: Evidence from Cases” în *International Security*, Vol. 19, Nr. 1, pp. 5-40
14. Paul Rogers (2009), „Terrorism” în Paul D. Williams, (editor), *Security Studies. An Introduction*, Londra și New York: Routledge, pp. 171-184

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este adaptat la contextul internațional și la cel românesc și la nevoile de dezvoltare a domeniului. Astfel, prin utilizarea, în cadrul activităților, a unor resurse de studiu de actualitate, se urmărește sprijinirea unui parcurs ulterior al studenților relevant în raport cu piața muncii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finală); prezența	Suținerea de către studenți a unui eseu din tematica disciplinei; Prezența	50%
10.5 Seminar/laborator	Răspunsurile finale la lucrările practice de laborator Testarea periodică prin lucrări de control	• Evaluarea continuă (intervenții la curs și seminar și elaborarea unui referat la seminar, teste) • testarea continuă pe parcursul	40%

		semestrului • activități gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc.	
	Prezența	Prezența	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• 50% prezenta • Cunoștințe de baza despre relațiile internaționale (concepte, fundamente) • Referat • Lucrare de semestru			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătură director departament

.....

.....